

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2015. október 22.*

„Fellebbezés — Verseny — Kartellek — Az ónstabilizátorok és az ESBO/észter-hőstabilizátorok európai piacai — Az EK 81. cikk (1) bekezdése — Hatály — A szóban forgó piacokon nem tevékenykedő tanácsadó vállalkozás — A »vállalkozások közötti megállapodás« és az »összehangolt magatartás« fogalma — A bíróságok összegének kiszámítása — A 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás — Korlátlan felülvizsgálati jogkör”

A C-194/14. P. sz. ügyben,

az **AC-Treuhand AG** (székhelye: Zürich [Svájc], képviselik: C. Steinle, I. Bodenstein és C. von Köckritz Rechtsanwälte)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. április 17-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: H. Leupold, F. Ronkes Agerbeek és R. Sauer, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta, az első tanács elnöke, a második tanács elnökeként eljárva, J. L. da Cruz Vilaça (előadó), A. Arabadjiev, C. Lycourgos és J.-C. Bonichot bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. március 4-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2015. május 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével az AC-Treuhand AG (a továbbiakban: AC-Treuhand) az Európai Unió Törvényszéke 2014. február 6-i AC-Treuhand kontra Bizottság ítéletének (T-27/10, EU:T:2014:59, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben a Törvényszék elutasította az EK 81. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/38589 – „hőstabilizátorok”-ügy) 2009. november 11-én hozott C(2009) 8682 végleges bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítésére, másodlagosan pedig a vele szemben e határozatban kiszabott bírságok csökkentésére irányuló keresetét.

Jogi háttér

Az 1/2003/EK rendelet

- 2 A[z] [EK] 81. [cikkben] és [az] [EK] 82. cikk[...]ben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) „Bírságok” című 23. cikke a (2) és (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(2) A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból:

- a) megsértik a[z] [EK] 81. [cikket] vagy [az] [EK] 82. cikk[e]t; [...]

A jogsértésben részt vevő vállalkozások és vállalkozások társulásai tekintetében a bírság egyenként nem haladhatja meg az előző üzleti év teljes forgalmának 10%-át.

[...]

(3) A bírság mértékének meghatározásakor tekintetbe kell venni mind a jogsértés súlyát, mind annak időtartamát.”

- 3 E rendeletnek „A Bíróság felülvizsgálata” című 31. cikkének a szövege a következő:

„A Bíróság korlátlan jogkörrel rendelkezik az olyan határozatok felülvizsgálatára, amelyekben a Bizottság bírságot vagy kényszerítő bírságot határozott meg. A Bíróság törölheti, csökkentheti vagy növelheti a kiszabott bírság vagy kényszerítő bírság összegét.”

Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló 2006. évi iránymutatás

- 4 Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o., a továbbiakban: 2006. évi iránymutatás) 4–6., 13., 36. és 37. pontja a következőket mondja ki:

„4. [...] A bírságoknak elégséges elrettentő hatással kell rendelkezniük, nem csupán az érintett vállalkozásokat szankcionálva (speciális elrettentő hatás), hanem más vállalatokat is elriasztva a[z] [EK] 81. [cikk] és [az] [EK] 82. cikk[...] -el ellentétes magatartástól, illetve annak folytatásától (általános elrettentő hatás).

5. E célok elérése érdekében szükséges, hogy a Bizottság a bírságok megállapításának alapjaként azon eladott áruk vagy szolgáltatások értékét vegye alapul, amelyekre a jogsértés vonatkozik. A jogsértés időtartamának szintén fontos szerepet kell játszania a bírság megfelelő összegének kiszámításában. [...]

6. A jogsértéssel összefüggő eladások értékének és az időtartamnak a kombinációja megfelelő helyettesítő értéknek tekinthető, mely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét, valamint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát. [...]

[...]

13. A kiszabásra kerülő bírságok alapösszegének meghatározásához a Bizottság a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve [(például egy adott áru árának rögzítéséről szóló horizontális megállapodás esetén, amikor ezen áru ára szolgál alapjául alacsonyabb vagy magasabb minőségű áruk árának)] érintett, a vállalkozás által az [Európai Gazdasági Térségen (EGT)] belül, az érintett földrajzi területen értékesített áruk és szolgáltatások eladásának értékét alkalmazza. [...]

[...]

36. A Bizottság adott esetben jelképes bírságot is kiszabhat. Az ilyen bírság kiszabását a határozat szövegében indokolni kell.

37. Bár a jelen Iránymutatás meghatározza az általános módszertant a bírságok megállapítását illetően, azonban az egyes ügyek egyedisége vagy egy bizonyos ügy esetében az elrettentő hatás elérésének szükségessége okán a Bizottság eltérhet ezektől a módszerektől [...].”

A jogvita előzményei

- 5 A vitatott határozatban a Bizottság megállapította, hogy néhány vállalkozás megsértette az EK 81. cikket és az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o.) 53. cikkét azzal, hogy versenyellenes megállapodások és összehangolt magatartások olyan összességében vett részt az EGT egész területén, amely egyrészt az ónstabilizátorok ágazatát, másrészt pedig az epoxidált szójaolaj és az észterek ágazatát (a továbbiakban: ESBO/észter-ágazat) érintette.
- 6 A vitatott határozat kifejti, hogy az érintett vállalkozások e két jogsértésben az ónstabilizátorok ágazata esetében 1987. február 24. és 2000. március 21. között, az ESBO/észter-ágazat esetében pedig 1991. szeptember 11. és 2000. szeptember 26. között különböző időszakokban vettek részt.
- 7 Az AC-Treuhand – amelynek a székhelye Zürichben található – olyan tanácsadó vállalkozás, amely nemzeti és nemzetközi szövetségek, valamint érdekcsoportok számára különböző szolgáltatásokat kínál, beleértve a svájci és nemzetközi szakmai szövetségek, valamint szövetségek és nonprofit szervezetek irányítását és igazgatását, piaci adatok gyűjtését, feldolgozását és felhasználását, piaci statisztikák bemutatását, valamint a közzétett adatok ellenőrzését a résztvevőknél.
- 8 A vitatott határozat 1. cikke megállapítja az AC-Treuhand felelősségét abban, hogy 1993. december 1-je és 2000. március 21. között az ónstabilizátorok ágazatában, 1993. december 1-je és 2000. szeptember 26. között pedig az ESBO/észter-ágazatban megállapodások és összehangolt magatartások olyan összességében vett részt az EGT-n belül, amely az árak rögzítéséből, az értékesítési kvóták révén a piacok felosztásából, az ügyfelek elosztásából, valamint különösen az ügyfelekre, a termelésre és az értékesítésekre vonatkozó érzékeny kereskedelmi információk cseréjéből állt.
- 9 A Bizottság megállapította az AC-Treuhand felelősségét abban, hogy lényeges és hasonló szerepet játszott a szóban forgó két jogsértésben azzal, hogy több találkozót szervezett – amelyeken részt vett és tevékenyen közreműködött –, a szóban forgó piacokon való értékesítésekre vonatkozó adatokat

gyűjtött és azokat az érintett gyártók rendelkezésére bocsátotta, felajánlotta, hogy az említett gyártók közötti feszültség esetén moderátorként jár el, valamint a gyártókat kompromisszumok elérésére ösztönözte, és mindezt díjazás ellenében tette.

- 10 A vitatott határozat 2. cikkében az AC-Treuhanddal szemben két, egyenként 174 000 euró bírságot szabtak ki.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 11 A Törvényszék Hivatalához 2010. január 27-én benyújtott keresetlevéllel az AC-Treuhand a vitatott határozat megsemmisítését, másodlagosan pedig a vele szemben kiszabott bírságok csökkentését kérte.

- 12 Keresete alátámasztása érdekében az AC-Treuhand kilenc jogalapra hivatkozott, amelyek közül a jelen fellebbezés szempontjából kizárólag a harmadik, a negyedik és az ötödik jogalap bír jelentőséggel. A Törvényszék e jogalapokat a megtámadott ítélet 36. és 268. pontjában a következőképpen mutatta be:

„36. A [vitatott] határozat megsemmisítése érdekében a felperes [...] hivatkozik [...] az EK 81. cikknek, valamint a bűncselekmények és büntetések törvényessége elvének megsértésé[re] (harmadik jogalap); [...].

[...]

268. A [vitatott] határozatnak a vele szemben kiszabott bírságok összegének tekintetében történő megváltoztatására irányuló másodlagos kérelmeinek alátámasztására a felperes [...] hivatkozik [...] [különösen] a Bizottságot terhelő azon kötelezettség[re], hogy csupán jelképes bírságot szabjon ki a jelen eset körülményei között (negyedik jogalap), [...] [és] a 2006. évi iránymutatásnak a bírság alapösszegének megállapításával kapcsolatos megsértésé[re] (ötödik jogalap) [...]”

- 13 A megtámadott ítélettel a Törvényszék a keresetet teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei

- 14 Az AC-Treuhand azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, valamint semmisítse meg a vitatott határozatot;
- másodlagosan csökkentse a kiszabott bírságok összegét, vagy utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, és
- kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

- 15 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a fellebbezést; és
- kötelezze az AC-Treuhandot a költségek viselésére.

A fellebbezésről

- 16 Az AC-Treuhand fellebbezésének alátámasztása érdekében négy jogalapra hivatkozik.

Az EK 81. cikknek és a törvényesség elvének a megsértésére alapított, első jogalapról

A felek érvei

- 17 Első jogalapjával az AC-Treuhand azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette az EK 81. cikk (1) bekezdését, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 49. cikkének (1) bekezdésében elismert, a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvét (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) azzal, hogy a megtámadott ítélet 43. és 44. pontjában az AC-Treuhand kontra Bizottság ítéletére (T-99/04, EU:T:2008:256, a továbbiakban: „AC-Treuhand I”-ítélet) való hivatkozással úgy ítélte meg egyrészt, hogy az olyan tanácsadó vállalkozás magatartása, amely szolgáltatásnyújtással segítséget biztosít a kartellnek, az EK 81. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, másrészt pedig, hogy ez az értelmezés a jogsértések elkövetésekor észszerűen előrelátható volt.
- 18 E tekintetben az AC-Treuhand arra hivatkozik, hogy a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvéből eredő meghatározottság követelményeivel ellentétes az a következtetés, amely szerint részt vett az EK 81. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a versenyt korlátozó „vállalkozások közötti megállapodásban” vagy „összehangolt magatartásban”. E rendelkezés szövegéből ugyanis kitűnik, hogy az abban előírt tilalom kizárólag magukra az ilyen megállapodásokban vagy összehangolt magatartásokban részt vevő felekre, nem pedig a pusztán részességet megvalósító magatartásokra vonatkozik.
- 19 Mindazonáltal az AC-Treuhand magatartása nem minősíthető a kérdéses kartellekben való részvételnek, amely kartellek csak a hőstabilizátorok gyártóit foglalták magukban. E tekintetben arra hivatkozik, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a „vállalkozások közötti megállapodás” fogalma azt követeli meg, hogy legalább két fél kifejezze a meghatározott piaci magatartás tanúsítására irányuló akaratosságát.
- 20 Az említett fogalom következképpen feltételez bizonyos kapcsolatot a felek versenykorlátozásai által érintett piacokkal. Az ilyen kapcsolat az AC-Treuhand esetében hiányzik, mivel az akarata kizárólag a kartellek megkönnyítése érdekében való szolgáltatásnyújtásra irányult, mégpedig olyan szerződések alapján, amelyek nem mutatnak közvetlen kapcsolatot a Bizottság által megállapított versenykorlátozásokkal. Ráadásul az AC-Treuhand azt állítja, hogy nem tevékenykedett a termelési vagy forgalmazási láncban feljebb vagy lejjebb lévő piacokon, illetve a kartellekkel érintett piacok szomszédos piacain, és nem korlátozta magatartását a piacon, ez a tényező pedig magához a kartellek lényegéhez tartozik.
- 21 Mivel az AC-Treuhand nem adta fel kereskedelmi magatartásának önállóságát más vállalkozásokkal való egyeztetés érdekében, a neki felrótt magatartás azokat a kritériumokat sem teljesíti, amelyek a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében az „összehangolt magatartás” fogalmát alkotják.
- 22 Egyébiránt az AC-Treuhand arra hivatkozik, hogy a magatartását akkor lehetett volna szankcionálni a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvéből eredő előreláthatóság követelményeivel összhangban, ha a jogsértések elkövetésekor fennállt volna az az állandó ítélkezési gyakorlat, amelyből kellőképpen egyértelműen levezethető a büntetendőség. Ugyanakkor nem létezik az „AC-Treuhand I”-ítéletnél korábbi olyan ítélkezési gyakorlat, amely elítéli a jelen ügyben kérdéses magatartást.
- 23 Továbbá az EK[...] 81. cikk[...] és az EGT-megállapodás 53. cikke szerinti eljárásról (COMP/E-2/37.857 – „szerves peroxidok”-ügy) szóló, 2003. december 10-i 2005/349/EK bizottsági határozat (HL 2005. L 110., 44. o.; a továbbiakban: „szerves peroxidok”-határozat) előtt, amely határozat az „AC-Treuhand I”-ítélet alapjául szolgált, egyetlen, valamely kartellnek szolgáltatásokat

nyújtó tanácsadó vállalkozást sem vontak az EK 81. cikk (1) bekezdése alapján felelősségre. A Bizottság e határozatban egyébként elismerte, hogy bizonyos mértékig újdonság az, hogy egy ilyen sajátos szerepet játszó vállalkozáshoz intéz határozatot.

- 24 E körülmények között a Törvényszék a megtámadott ítéletben figyelembe vett értelmezés igazolása érdekében nem támaszkodhat a versenypolitika terén érvényesülő célszerűségi megfontolásokra.
- 25 A Bizottság vitatja az AC-Treuhand érvelését.

A Bíróság álláspontja

- 26 A jelen ügyben azt kell meghatározni, hogy valamely tanácsadó vállalkozás felelősségre vonható-e az EK 81. cikk (1) bekezdésének a megsértéséért, ha tevékenyen és az ügy teljes ismeretében működik közre az olyan gyártók közötti kartell megvalósításában vagy figyelemmel kísérésében, amelyek olyan piacon tevékenykednek, amely eltér attól a piactól, amelyen az említett vállalkozás tevékenykedik.
- 27 Először is az EK 81. cikk (1) bekezdését illetően, amelynek értelmében a közös piaccal összeegyeztethetetlen és tilos a vállalkozások közötti olyan megállapodás, a vállalkozások társulásai által hozott olyan döntés és összehangolt magatartás, amely bizonyos jellemzőkkel rendelkezik, mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy e rendelkezés szövegében semmi nem jelzi, hogy az abban foglalt tilalom kizárólag az ilyen megállapodásokban vagy összehangolt magatartásokban részt vevő azon felekre vonatkozik, amelyek az ezen megállapodásokkal vagy összehangolt magatartásokkal érintett piacokon tevékenykednek.
- 28 Arra is emlékeztetni kell, hogy a Bíróság ítélezési gyakorlata szerint a „megállapodás” fennállása legalább két fél között létrejött akarategység kifejeződésén alapul, függetlenül attól, hogy ez az akarategység milyen formában nyilvánul meg (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Volkswagen ítélet, C-74/04 P, EU:C:2006:460, 37. pont).
- 29 Az „összehangolt magatartás” fogalmát illetően a Bíróság ítélezési gyakorlatából következik, hogy az EK 81. cikk (1) bekezdése azzal az egyedüli szándékkal különbözteti meg ezt a fogalmat többek között a „megállapodás” és a „vállalkozások társulásai által hozott döntés” fogalmától, hogy a vállalkozások közötti összejátszás olyan különböző formáit is felölelje, amelyek szubjektív szempontból azonos jellegűek, és csak intenzitásuk, valamint megjelenési formájuk vonatkozásában különböztethetők meg egymástól (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet, C-49/92 P, EU:C:1999:356, 112. pont; T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 23. pont).
- 30 Amikor – mint a jelen ügyben – olyan megállapodásokról és összehangolt magatartásokról van szó, amelyek célja versenyellenes, a Bíróság ítélezési gyakorlatából következik, hogy a Bizottságnak azt kell bizonyítania – ahhoz, hogy megállapíthassa, hogy a vállalkozás részt vett a jogsértésben, valamint felelős a jogsértés valamennyi különböző tényállási eleméért –, hogy az érintett vállalkozás saját magatartásával hozzá kívánt járulni a valamennyi résztvevő által követett közös célokhoz, és tudomása volt a más vállalkozások által ugyanezen célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított magatartásokról, illetve e magatartásokat észszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet, C-49/92 P, EU:C:1999:356, 86. és 87. pont; Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 83. pont).
- 31 E tekintetben a Bíróság többek között úgy ítélte meg, hogy a jogsértésben való részvétel passzív módjai – mint a vállalkozásnak a találkozókon való jelenléte, amelyek során versenyellenes célú megállapodásokat kötöttek, anélkül hogy a vállalkozás ezt nyilvánvalóan ellenezte volna – olyan részességet jelentenek, amely az EK 81. cikk (1) bekezdése keretében felvetheti a felelősségét, mivel a jogellenes kezdeményezés vállalkozás általi hallgatólagosan jóváhagyása – anélkül, hogy nyilvánosan

elhatárolódna a tartalmától, vagy feljelenené a közigazgatási hatóságoknak – azzal a hatással jár, hogy bátorítja a jogsértés folytatását, és veszélyezteti a leleplezését (lásd ebben az értelemben: Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 142. és 143. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 32 Kétségtelen, hogy a Bíróság az EK 81. cikk (1) bekezdése értelmében vett „megállapodás” fennállásának a vizsgálatkor már megállapította, hogy a felek meghatározott piaci magatartás tanúsítására irányuló akarategységének a kifejezéséről van szó (lásd ebben az értelemben különösen: ACF Chemiefarma kontra Bizottság ítélet, 41/69, EU:C:1970:71, 112. pont). Továbbá a Bíróság megállapította, hogy az ugyanezen rendelkezés értelmében vett „összehangolt magatartást” alkotó, az egyeztetést és együttműködést jellemző kritériumokat a Szerződés versenyjogi rendelkezéseinek azon alapvető kiindulópontjára tekintettel kell értelmezni, amely szerint minden gazdasági szereplőnek önállóan kell meghatároznia a közös piacon folytatni kívánt politikáját (lásd különösen: Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet, C-49/92 P, EU:C:1999:356, 116. pont).
- 33 Mindazonáltal e megfontolásokból nem tűnik ki, hogy a „megállapodás” és az „összehangolt magatartás” fogalma a cselekvési szabadság kölcsönös korlátozását ugyanazon a piacon feltételezi, mint amelyen valamennyi fél jelen van.
- 34 Továbbá a Bíróság ítélkezési gyakorlatából nem lehet arra következtetni, hogy az EK 81. cikk (1) bekezdése kizárólag azokra a vállalkozásokra vonatkozik, amelyek a versenykorlátozásokkal érintett piacon vagy feljebb, illetve lejjebb lévő piacokon vagy az említett piac szomszédos piacain tevékenykednek, vagy pedig azokra a vállalkozásokra, amelyek valamely megállapodás vagy összehangolt magatartás értelmében egy adott piacon korlátozzák magatartásuk önállóságát.
- 35 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából ugyanis az következik, hogy az EK 81. cikk (1) bekezdésének a szövege általánosan hivatkozik valamennyi olyan megállapodásra és összehangolt magatartásra, amely horizontális vagy vertikális viszonyokban torzítja a versenyt a közös piacon, függetlenül attól a piactól, amelyen a felek tevékenykednek, valamint attól a tényről, hogy a szóban forgó megállapodások rendelkezései kizárólag az egyik fél kereskedelmi magatartását érintik (lásd ebben az értelemben: LTM-ítélet, 56/65, EU:C:1966:38, 358. o.; Consten és Grundig kontra Bizottság ítélet, 56/64 és 58/64, EU:C:1966:41, 492. és 493. o.; Musique Diffusion française és társai kontra Bizottság ítélet, 100/80–103/80, EU:C:1983:158, 72–80. pont; Binon-ítélet, 243/83, EU:C:1985:284, 39–47. pont; Javico-ítélet, C-306/96, EU:C:1998:173, 10–14. pont).
- 36 Azt is meg kell állapítani, hogy az EK 81. cikk (1) bekezdésének fő célja a közös piacon belül a torzításmentes verseny fenntartásának a biztosítása. Márpedig e rendelkezésnek az AC-Treuhand által javasolt értelmezése szűkíthetné az említett rendelkezésben foglalt tilalom teljes érvényesülését, mivel az ilyen értelmezés nem tenné lehetővé valamely vállalkozás versenykorlátozásban való aktív közreműködésének megakadályozását pusztán amiatt, hogy e közreműködés nem azon a releváns piacon végzett gazdasági tevékenységből ered, amelyen e korlátozás megvalósul vagy azt megvalósítani szándékozzák.
- 37 A jelen esetben a Törvényszék által a megtámadott ítélet 10. pontjában tett megállapítások szerint az AC-Treuhand lényeges és hasonló szerepet játszott a szóban forgó két jogsértésben azzal, hogy több találkozót szervezett – amelyeken részt vett és tevékenyen közreműködött –, a szóban forgó piacokon való értékesítésekre vonatkozó adatokat gyűjtött és azokat a hőstabilizátorok gyártóinak a rendelkezésére bocsátotta, felajánlotta, hogy az ezen gyártók közötti feszültség esetén moderátorként jár el, valamint a gyártókat kompromisszumok elérésére ösztönözte, és mindezt díjazás ellenében tette.
- 38 Ebből az következik, hogy az AC-Treuhand által tanúsított magatartás közvetlenül illeszkedik a hőstabilizátorok gyártóinak azon erőfeszítéseibe, amelyek mind az utóbbiak által a kartellek keretében vállalt kötelezettségek megtárgyalásával, mind pedig e kötelezettségek teljesítésének az ellenőrzésével kapcsolatosak, mivel az AC-Treuhand által az említett gyártókkal kötött, szolgáltatás nyújtására

irányuló szerződések alapján biztosított szolgáltatásoknak maga a célja a kérdéses versenyellenes célkitűzéseknek az ügy teljes ismeretében történő megvalósítása volt, amely célkitűzések – amint az a megtámadott ítélet 4. pontjából kitűnik – nevezetesen az árak rögzítésére, a piacok és az ügyfelek felosztására, valamint érzékeny kereskedelmi információk cseréjére irányultak.

- 39 E körülmények között – az AC-Treuhand állításával ellentétben –, jóllehet a szolgáltatásnyújtásra irányuló említett szerződéseket formálisan azon kötelezettségvállalásoktól elkülönülten kötötték meg, amelyekben a hőstabilizátorok gyártói maguk megállapodtak, valamint annak ellenére, hogy az AC-Treuhand egy tanácsadó vállalkozás, nem tekinthető úgy, hogy utóbbinak az ilyen minőségben tett intézkedései olyan egyszerű perifériaszolgáltatásoknak minősülnek, amelyek nem állnak kapcsolatban a gyártók által vállalt kötelezettségekkel, valamint az azokból eredő versenykorlátozásokkal.
- 40 Másodszor a bűncselekmények és büntetések törvényessége elvének a Törvényszék általi állítólagos megsértését illetően meg kell jegyezni, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ez az elv megköveteli, hogy a törvény világosan meghatározza a jogsértéseket és az azokat megtorló büntetéseket. E feltétel akkor teljesül, ha a jogalany – a releváns rendelkezés megfogalmazásából, szükség esetén a bíróságok által nyújtott értelmezés segítségével – megtudhatja, hogy mely cselekmények és mulasztások vonják maguk után a büntetőjogi felelősségét (lásd: *Evonik Degussa kontra Bizottság ítélet*, C-266/06 P, EU:C:2008:295, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 A bűncselekmények és büntetések törvényességének elvét következőképpen nem lehet úgy értelmezni, hogy az tiltja a büntetőjogi felelősség szabályainak esetről esetre bírói értelmezés útján történő fokozatos világossá tételét, feltéve hogy az eredmény a jogsértés elkövetésekor észszerűen előrelátható, tekintettel különösen a szóban forgó jogi rendelkezéssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatban ebben az időszakban figyelembe vett értelmezésre (lásd ebben az értelemben: *Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 217. és 218. pont).
- 42 Az előreláthatóság fogalmának hatálya nagymértékben a kérdéses szöveg tartalmától, a vonatkozó jogterületől, valamint címzettjei számától és minőségétől függ. A törvény előreláthatóságával nem ellentétes, hogy az érintett személynek világos jogi tanácsokért kelljen folyamodnia ahhoz, hogy az adott ügy körülményei között észszerű szinten felmérhesse, hogy bizonyos cselekménynek milyen következményei lehetnek. Ez különösen igaz a szakmai tevékenységet ellátó személyek esetében, akik megszokták, hogy foglalkozásuk gyakorlásakor nagy gondossággal kell eljárniuk. Ezért elvárható tőlük az, hogy különös gondossággal értékeljék a foglalkozásukkal járó veszélyeket (lásd: *Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 219. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 43 Ebben az összefüggésben, jóllehet a vitatott határozat alapjául szolgáló jogsértések elkövetésének idején az európai uniós bíróságoknak még nem volt alkalmuk arra, hogy konkrétan állást foglaljanak valamely tanácsadó vállalkozás olyan magatartásáról, mint amely az AC-Treuhand cselekvését jellemzi, utóbbinak – szükség esetén, miután világos jogi tanácsokat kért – számolnia kellett volna azzal, hogy magatartását az uniós versenyjogi szabályokkal összeegyeztethetetlennek lehet nyilvánítani, tekintettel különösen a „megállapodás” és az „összehangolt magatartás” fogalmának a Bíróság ítélkezési gyakorlatából eredő tág hatályára.
- 44 Ezt a következtetést végső soron megerősíti a Bizottság közigazgatási gyakorlata. Ez az intézmény ugyanis már az EGK-Szerződés 85. cikkének alkalmazására vonatkozó eljárásról (IV/29.869 – „Olaszországban öntött üveg”-ügy) szóló, 1980. december 17-i 80/1334/EGK bizottsági határozatban (HL L 383., 19. o.) arra az álláspontra helyezkedett, hogy az a tanácsadó vállalkozás, amely részt vett a kartell megvalósításában, megsértette az EK 81. cikk (1) bekezdését. Semmilyen későbbi határozat nem teszi lehetővé annak állítását, hogy a Bizottság megváltoztatta az említett rendelkezés hatályának ilyen tartalmú értelmezését.

- 45 A jelen esetben így teljesülnek az ahhoz szükséges feltételek, hogy az AC-Treuhand felelőssége a kérdéses megállapodásokban és összehangolt magatartásokban való részvétele miatt érvényesen megállapításra kerüljön.
- 46 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 43. és 44. pontjában joggal állapíthatta meg, hogy az AC-Treuhand által tanúsított magatartás az EK 81. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá tartozik, valamint hogy az ilyen értelmezés a jogsértések elkövetésekor észszerűen előrelátható volt.
- 47 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az első jogalap nem megalapozott.

A törvényesség és az egyenlő bánásmód elvének, valamint az indokolási kötelezettségnek a megsértésére alapított, második jogalapról

A felek érvei

- 48 Második jogalapjával az AC-Treuhand úgy érvel, hogy a Törvényszék megsértette a Charta 49. cikkének (1) bekezdésében elismert, a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvét, mivel elutasította a vitatott határozat megsemmisítése iránti kereset keretében felhozott, a bíróságok összegével kapcsolatos negyedik jogalapot azzal, hogy a megtámadott ítéletben szereplő azon megfontolásokra való hivatkozásra szorítkozott, amelyek az EK 81. cikknek az AC-Treuhand által tanúsított magatartásra való alkalmazásának előrelátható jellegére vonatkoznak. Az AC-Treuhand szerint a törvényesség említett elve megköveteli, hogy mind valamely meghatározott cselekvés tilalma, mind pedig az ahhoz kapcsolódó szankció kockázata a tényállás megvalósulásakor észszerűen előrelátható legyen. Ezért e két aspektust a Törvényszéknek meg kellett volna különböztetnie, és azokat külön kellett volna vizsgálnia.
- 49 Egyébiránt az AC-Treuhand azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amikor úgy ítélte meg – a Bizottság azon jogkörére tekintettel, hogy a bíróságok összegének a megállapításával kapcsolatos korábbi határozathozatali gyakorlatától eltérjen –, hogy ezen intézmény a jelen ügy körülményei között nem volt köteles jelképes bíróságok kiszabására. Az AC-Treuhand e tekintetben azzal érvel, hogy a vele szemben a jelen ügyben felrótt magatartás alapvetően nem különbözik a „szerves peroxidok”-határozat tárgyát képező magatartástól, amely ügyben a Bizottság jelképes bíróság kiszabásával szankcionálta őt.
- 50 Ezen túlmenően az AC-Treuhand úgy érvel, hogy a Törvényszék megsértette indokolási kötelezettségét, mivel a megtámadott ítélet nem hivatkozik olyan objektív indokokra, amelyek lehetővé teszik a két fent említett ügy tekintetében fennálló eltérő bánásmód igazolását.
- 51 A Bizottság vitatja az AC-Treuhand érvelését.

A Bíróság álláspontja

- 52 A Bírósághoz benyújtott ügyiratok vizsgálata lehetővé teszi annak megállapítását, hogy az AC-Treuhand az elsőfokú eljárás során felhozott negyedik jogalap értelmében annak az állítására szorítkozott a Törvényszék előtt, hogy a Bizottságnak jelképes összegű bíróságokat kellett volna vele szemben kiszabnia, mivel az EK 81. cikknek a magatartására való alkalmazása az érintett jogsértések elkövetésekor nem volt előrelátható. E tekintetben egyrészt az AC-Treuhand az azon érveire való hivatkozásra szorítkozott, amelyek annak az értelmezésnek az újszerűségére vonatkoznak, amely szerint valamely tanácsadó vállalkozás magatartása az említett cikk hatálya alá tartozik. Másrészt az AC-Treuhand azt állította, hogy a Bizottságnak a nem jelképes bíróság kiszabására vonatkozó határozata ellentétes a törvényesség elvével, mivel az e határozatban szóban forgó jogsértések a

„szerves peroxidok”-határozat elfogadásakor befejeződtek, amely határozatban ezen intézmény csak jelképes bírságot szabott ki vele szemben. Ellenben az AC-Treuhand nem hivatkozott arra, hogy ez a megközelítés az egyenlő bánásmód elvével is ellentétes.

- 53 Ebből az következik, hogy az AC-Treuhand a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott jelen jogalap keretében olyan új kifogásokat hoz fel, amelyek a vele szemben a jelen ügyben kiszabott bírságok jelentős összegének az előreláthatatlan jellegén – függetlenül attól a kérdéstől, hogy az EK 81. cikknek a magatartására való alkalmazása rendelkezik-e ilyen jelleggel –, valamint az egyenlő bánásmód elvének a megsértésén alapulnak.
- 54 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az, ha valamely félnek megengednék, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapokat és érveket, amelyeket nem terjesztett a Törvényszék elé, azt jelentené, hogy e fél a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a fellebbezés elbírálása során korlátozott hatáskörrel rendelkező Bírósághoz. A fellebbezés keretében a Bíróság hatásköre tehát a Törvényszék előtt megvitatott jogalapok és érvek Törvényszék általi értékelésének vizsgálatára korlátozódik. Következésképpen az említett kifogásokat mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani.
- 55 Az AC-Treuhandnak az egyenlő bánásmód elve által támasztott követelményekkel kapcsolatban az indokolás hiányára alapított kifogását illetően elegendő megállapítani, hogy nem róható fel a Törvényszéknek az, hogy nem határozott valamely fél nem hozott jogalapról (lásd ebben az értelemben különösen: Chalkor kontra Bizottság ítélet, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 70. pont). Ezt a kifogást következtetésképpen megalapozatlannak kell nyilvánítani.
- 56 Ennélfogva a második jogalapot mint részben elfogadhatatlant, és mint részben megalapozatlant el kell utasítani.

Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) és (3) bekezdésének, a 2006. évi iránymutatásnak, valamint a jogbiztonság, az egyenlő bánásmód és az arányosság elvének a megsértésére alapított, harmadik jogalapról

A felek érvei

- 57 Harmadik jogalapjával az AC-Treuhand úgy érvel, hogy a Törvényszék megsértette az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) és (3) bekezdését, valamint a 2006. évi iránymutatást, amikor a keresete alátámasztása érdekében hivatkozott ötödik jogalap vizsgálatakor megállapította egyrészt azt, hogy az AC-Treuhand nem hivatkozhat az említett iránymutatás megsértésére, másrészt pedig azt, hogy a Bizottság megalapozottan határozta meg a bírságokat az említett iránymutatás 37. pontja alapján átalányosan ahelyett, hogy ebből a célból azon díjak értékét vette volna alapul, amelyeket az AC-Treuhand a gyártóknak nyújtott szolgáltatásokért kapott. Az AC-Treuhand szerint tekintettel arra, hogy megállapították a felelősségét a kifogásolt kartellekben való részvétele miatt, e díjak a jogsértésekkel közvetlen vagy közvetett kapcsolatban elért forgalomnak minősülnek, következésképpen pedig a 2006. évi iránymutatás 13. pontjának megfelelően a bírságok összegének a kiszámítási alapjául szolgálhattak. E tekintetben még arra hivatkozik, hogy a kiszabott bírságok átalányösszegben való meghatározása sérti a jogbiztonság, az egyenlő bánásmód és az arányosság elvét.
- 58 Ezen túlmenően az AC-Treuhand azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Bizottság a jogilag megkövetelt módon indokolta a határozatát a kiszabott bírságok megállapítása érdekében figyelembe vett kritériumokat illetően.
- 59 A Bizottság vitatja az AC-Treuhand érvelését.

A Bíróság álláspontja

- 60 Előjáróban meg kell állapítani, hogy az AC-Treuhandnak a jogbiztonság, az egyenlő bánásmód és az arányosság elvének a megsértésére alapított kifogásait a jelen ítélet 54. pontjában kifejtett okból elfogadhatatlannak kell nyilvánítani. A Bírósághoz benyújtott ügyiratok vizsgálatából ugyanis az következik, hogy ezeket a kifogásokat első alkalommal a jelen fellebbezés keretében emelték, mivel az AC-Treuhand az elsőfokú eljárás során előterjesztett ötödik jogalapjában az arra való hivatkozásra szorítkozott, hogy a jelen ügy semmilyen olyan sajátosságot nem mutat, amely igazolhatja a bíróságok általánosan történő kiszámítását.
- 61 Azon érvet illetően, amely szerint a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy az AC-Treuhand nem hivatkozik megalapozottan a 2006. évi iránymutatás megsértésére, elegendő megjegyezni, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 298. és 299. pontjában – a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatának megfelelően, amely a Bizottság által a bíróságok kiszámításával kapcsolatban elfogadott iránymutatások joghatásaira vonatkozik (lásd különösen: Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 209–213. pont) – az AC-Treuhand által ezzel összefüggésben felhozott kifogásokra tekintettel megvizsgálta, hogy a Bizottság a jelen ügyben eltérhetett-e a 2006. évi iránymutatástól.
- 62 Mivel az AC-Treuhand úgy érvel, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításakor, hogy a Bizottság nem volt köteles a kiszabott bírságokat az AC-Treuhand által kapott díjak alapján megállapítani, emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a bírság összegének meghatározása érdekében figyelembe veheti nem csupán a vállalkozás teljes forgalmát, amely – még ha hozzávetőleges és hiányos is – információval szolgál a vállalkozás méretéről és gazdasági erejéről, hanem e forgalomnak a jogsértés tárgyát képező termékekből származó részét is, amely tehát a jogsértés terjedelméről nyújt tájékoztatást (lásd különösen: LG Display és LG Display Taiwan kontra Bizottság ítélet, C-227/14 P, EU:C:2015:258, 50. pont).
- 63 Így a 2006. évi iránymutatás 13. pontja előírja, hogy „[a] kiszabásra kerülő bírságok alapösszegének meghatározásához a Bizottság a jogsértés által közvetlenül vagy közvetve [...] érintett, a vállalkozás által az EGT-n belül, az érintett földrajzi területen értékesített áruk és szolgáltatások eladásának értékét alkalmazza”. Ezen iránymutatás a 6. pontjában kifejti, hogy „[a] jogsértéssel összefüggő eladások értékének és [a jogsértés] időtartam[á]nak a kombinációja megfelelő helyettesítő értéknek tekinthető, mely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét, valamint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát”.
- 64 Ebből az következik, hogy az említett iránymutatás 13. pontjának a célja az, hogy főszabály szerint a vállalkozással szemben kiszabott bírság kiszámításának a kiindulópontja egy olyan összeg legyen, amely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét és e vállalkozás abban való viszonylagos súlyát (lásd: LG Display és LG Display Taiwan kontra Bizottság ítélet, C-227/14 P, EU:C:2015:258, 53. pont).
- 65 Ugyanakkor a 2006. évi iránymutatás 37. pontja kimondja, hogy „[b]ár [ezen] iránymutatás meghatározza az általános módszertant a bírságok megállapítását illetően, azonban az egyes ügyek egyedisége vagy egy bizonyos ügy esetében az elrettentő hatás elérésének szükségessége okán a Bizottság eltérhet ezektől a módszerektől”.
- 66 A jelen esetben nem vitatott, hogy a megállapított jogsértésekkel érintett egyedüli piacok az ónstabilizátorok és az ESBO/észter-stabilizátorok azon piacai, amelyeken az AC-Treuhand tanácsadó vállalkozásként nem volt jelen. Következésképpen az ezen vállalkozás által lebonyolított forgalom egyetlen része sem származhat az említett jogsértések tárgyát képező termékekből. E körülmények között a kiszabott bírságoknak az AC-Treuhand által a gyártóknak nyújtott szolgáltatásokért kapott díjak alapján történő megállapítása olyan értéket venne figyelembe, amely – miközben megjelöli a

jogsértésekből származó nyereségek összegét – a 2006. évi iránymutatás 13. pontja által követett célkitűzéssel ellentétesen nem tükrözné megfelelően sem a szóban forgó jogsértések gazdasági jelentőségét, sem pedig az AC-Treuhand ezen jogsértésekben való egyéni részvételének a súlyát.

- 67 Következésképpen a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot akkor, amikor a megtámadott ítélet 302–305. pontjában megállapította, hogy a Bizottság joggal tért el a 2006. évi iránymutatásban előírt, a bírságok kiszámításával kapcsolatos módszertől azzal, hogy a kiszabott bírságok alapösszegét ezen iránymutatás 37. pontja alapján általánosan határozta meg. Ennélfogva az AC-Treuhandnak a 2006. évi iránymutatás e tekintetben történő megsértésére alapított kifogását megalapozatlannak kell nyilvánítani.
- 68 Mivel az AC-Treuhand azzal kapcsolatban bírálja a Törvényszéket, hogy az tévesen állapította meg, hogy a Bizottság kellően megindokolta a határozatát a kiszabott bírságok meghatározása érdekében figyelembe vett kritériumok tekintetében, meg kell jegyezni, hogy a versenyjogi jogsértésekért kiszabott bírság összegének megállapításakor a Bizottság teljesíti az indokolási kötelezettségét, ha határozatában megjelöli azon mérlegelési tényezőket, amelyek lehetővé tették számára a jogsértés súlyának és időtartamának meghatározását, anélkül hogy meg kellene jelölnie a bírság kiszámításának módszerére vonatkozó számszerűsített tényezőket (lásd ebben az értelemben különösen: Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 181. pont).
- 69 A jelen ügyben különösen azt kell megállapítani, hogy a vitatott határozat (747)–(750) preambulumbekendésesei kifejtik az AC-Treuhand által elkövetett jogsértések súlyával és időtartamával kapcsolatos tényezőket, amelyeket a Bizottság az ezen vállalkozással szemben kiszabott bírságok összegének a kiszámítása érdekében figyelembe vett. Ebből az következik, hogy nem róható fel a Törvényszéknek az, hogy a megtámadott ítélet 306. és 307. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság teljesítette a rá háruló indokolási kötelezettségből eredő követelményeket. Következésképpen e kifogás nem megalapozott.
- 70 Ennélfogva a harmadik jogalapot mint részben elfogadhatatlant, és mint részben megalapozatlant el kell utasítani.

Az EUMSZ 261. cikknek, a hatékony bírói jogvédelem elvének, valamint az 1/2003 rendelet 23. cikke (3) bekezdésének és 31. cikkének a megsértésére alapított, negyedik jogalapról

- 71 Negyedik jogalapjával az AC-Treuhand úgy érvel, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéletben tévesen alkalmazta a jogot, mivel nem gyakorolta korlátlan felülvizsgálati jogkörét oly módon, hogy ezáltal biztosítsa a Charta 47. cikkének (1) bekezdése értelmében vett hatékony bírói jogvédelmet.
- 72 E tekintetben az AC-Treuhand azt állítja, hogy az említett ítélet 308. pontjából következik, hogy a Törvényszék a megállapított jogsértések súlyának a figyelembevételére szorítkozott annak a megvizsgálása érdekében, hogy a bírságok összege megfelelő volt-e. Márpedig a Törvényszéknek a törvényesség, az arányosság és az egyenlő bánásmód elvére is figyelemmel kellett volna lennie, mivel ezekkel az elvekkkel ellentétes a jelen ügyben az olyan bírságok kiszabása, amelyek összege nem jelképes, vagy amelyeket a gyártóknak nyújtott szolgáltatásokért az AC-Treuhand által kapott díjaktól eltérő alapon számítanak ki. Mindenesetre a Törvényszék feladata azon indokok kifejtése, amelyek igazolják a jelen ügy és a „szerves peroxidok”-határozat, valamint az „AC-Treuhand I”-ítélet alapjául szolgáló ügy tekintetében fennálló eltérő bánásmódot. A Törvényszéknek a szóban forgó jogsértések időtartamát is figyelembe kellett volna vennie.
- 73 A Bizottság vitatja az AC-Treuhand érvelését.

A Bíróság álláspontja

- 74 Ami a Bizottság határozatainak a bírósági felülvizsgálatát illeti, amikor a Bizottság úgy határoz, hogy a versenyszabályok megsértése miatt bírságot vagy kényszerítő bírságot szab ki, az EUMSZ 263. cikkben előírt jogszerűségi vizsgálaton túl az uniós bíróság az EUMSZ 261. cikknek megfelelően az 1/2003 rendelet 31. cikkében elismert korlátlan felülvizsgálati jogkörrel bír, amely feljogosítja arra, hogy a Bizottság értékelését a sajátjával helyettesítse, és következésképpen a kiszabott bírságot vagy kényszerítő bírságot törölje, csökkentse vagy növelje (lásd ebben az értelemben: Schindler Holding és társai kontra Bizottság ítélet, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 75 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 261. cikkben és az 1/2003 rendelet 31. cikkében foglalt korlátlan felülvizsgálati jogkör gyakorlása nem egyezik meg a hivatalból való felülvizsgálattal, valamint hogy az uniós bíróságok előtti eljárás kontradiktórius. Az eljárásgátló jogalapok kivételével, amelyeket a bíróságnak hivatalból kell megvizsgálnia, a felperesnek kell ennél fogva felhoznia a vitatott határozattal szembeni jogalapokat, és neki kell bizonyítékokat előterjesztenie e jogalapok alátámasztása érdekében (lásd: Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 213. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 76 Ellenben a Charta 47. cikkének (1) bekezdésében elismert hatékony bírói jogvédelem elvével kapcsolatos követelmények teljesítése érdekében, valamint tekintettel arra, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bírság összegét a jogsértés súlya és időtartama alapján kell meghatározni, az uniós bíróság az EUMSZ 261. cikkben és az EUMSZ 263. cikkben foglalt hatásköreinek gyakorlása során köteles megvizsgálni minden, annak bizonyítására irányuló jogi, illetve ténybeli kifogást, hogy a bírság összege nem felel meg a jogsértés súlyának és időtartamának (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Parker Hannifin Manufacturing és Parker-Hannifin ítélet, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 77 A szóban forgó ügyet illetően a jelen ítélet 52., 53. és 60. pontjából következik, hogy az AC-Treuhand a törvényesség, az arányosság, valamint az egyenlő bánásmód elvének a megsértésével kapcsolatos kifogásaira az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott. Márpedig a jelen ítélet 75. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően nem róható fel a Törvényszéknek az, hogy korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása során nem vizsgálta meg hivatalból az említett kifogásokat.
- 78 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 268–314. pontjában megvizsgálta az AC-Treuhand által felhozott, a kiszabott bírságok összegének a megállapítására vonatkozó valamennyi kifogást – beleértve az érintett jogsértések időtartamával kapcsolatos mérlegelési hibára alapított kifogást –, valamint a jogilag megkövetelt módon válaszolt a felhozott érvekre. A Törvényszék ezáltal a Charta 47. cikkének (1) bekezdésében elismert hatékony bírói jogvédelem elvével kapcsolatos követelményeknek megfelelően gyakorolta bírósági felülvizsgálatát a vitatott határozat tekintetében.
- 79 Az előző megfontolásokból az következik, hogy a negyedik jogalap nem megalapozott.
- 80 Mivel az AC-Treuhand által fellebbezésének alátámasztása érdekében felhozott jogalapok részben elfogadhatatlanok, részben pedig megalapozatlanok, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 81 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.

⁸² Ezen eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet az említett szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel az AC-Treuhand peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen fellebbezéssel kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság az AC-Treuhandot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások